

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішення районної ради

№

ПРОГРАМА
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО
ТА КУЛЬТУРНОГО РОЗВИТКУ
МИХАЙЛІВСЬКОГО РАЙОНУ
НА 2016 РІК

смт Михайлівка
2015 рік

ВСТУП

I. АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РАЙОНУ НА ПОЧАТОК ПРОГНОЗНОГО ПЕРІОДУ

1. Загальна оцінка соціально-економічної ситуації.
2. Виконання основних пріоритетів і завдань соціально-економічного та культурного розвитку району на 2015 рік.

II. ГОЛОВНА МЕТА ТА ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО І КУЛЬТУРНОГО РОЗВИТКУ МИХАЙЛІВСЬКОГО РАЙОНУ У 2016 РОЦІ

1. Підвищення рівня конкурентоспроможності економіки регіону.
  - 1.1. Розвиток сучасного агропромислового виробництва та забезпечення продовольчої безпеки.
    - 1.1.1. Розвиток агропромислового виробництва.
    - 1.1.2. Забезпечення продовольчої безпеки та цінової стабільності на споживчому ринку району.
  - 1.2. Ефективне використання паливно-енергетичних ресурсів та енергозбереження.
  - 1.3. Активна інвестиційна політика. Розвиток логістики.
    - 1.3.1. Інвестиційна діяльність.
    - 1.3.2. Розвиток логістики.
  - 1.4. Сприяння розвитку підприємництва.
2. Підвищення якості життя населення.
  - 2.1. Сприяння ефективній зайнятості та зростанню доходів населення.
  - 2.2. Посилення адресного характеру надання допомоги соціально незахищеним категоріям громадян.
  - 2.3. Підвищення якості і доступності медичної допомоги.
  - 2.4. Забезпечення доступності до якісної освіти.
  - 2.5. Підтримка сімей, дітей та молоді, розвиток фізичної культури.
  - 2.6. Розвиток культури та туризму.
  - 2.7. Розвиток житлово-комунального господарства.
  - 2.8. Створення умов для поліпшення стану довкілля.
3. Ефективне управління у сфері регіонального розвитку.
  - 3.1. Наповнення бюджету, оптимізація і контроль бюджетних витрат.
  - 3.2. Створення умов для розвитку громадянського суспільства. Забезпечення законності, прав, свобод та інтересів громадян.

III. ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ ЕКОНОМІЧНОГО І СОЦІАЛЬНОГО І КУЛЬТУРНОГО РОЗВИТКУ МИХАЙЛІВСЬКОГО РАЙОНУ НА 2016 РІК

ВСТУП

Програма соціально-економічного та культурного розвитку Михайлівського району на 2016 рік (далі – Програма) розроблена відповідно до ст. 143 Конституції України, Закону України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України» від 23.03.2000 № 1602-III та постанови Кабінету Міністрів України від 26.04.2003 № 621 «Про розроблення прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку та складання проекту державного бюджету».

У Програмі враховані:

основні положення програми Президента України «Стратегія реформ - 2020»;

цілі та пріоритети державної регіональної політики, визначені Державною стратегією регіонального розвитку до 2020 року, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 06.08.2014 № 385;

прогнозні показники економічного і соціального розвитку України на 2016 рік, схвалені постановою Кабінету Міністрів України від 05.08.2015 № 558;

цільові державні та регіональні програми.

Програма базується на комплексі галузевих і територіальних прогнозів, статистичних матеріалах.

У Програмі визначено цілі, завдання та основні заходи щодо забезпечення економічного й соціального розвитку району на 2016 рік, шляхи та механізми їх реалізації. Завдання програми конкретизуються у додатку «Основні показники економічного і соціального розвитку Михайлівського району на 2016 рік».

Програма реалізовуватиметься шляхом тісної співпраці райдержадміністрації та районної ради, органів місцевого самоврядування, профспілок, роботодавців та громадських організацій.

I. АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РАЙОНУ НА ПОЧАТОК ПРОГНОЗНОГО ПЕРІОДУ

1. Загальна оцінка соціально-економічної ситуації.

Соціально-економічний розвиток району, як і в цілому України, відбувався під впливом складних і неоднозначних зовнішніх і внутрішніх процесів, а саме: проведення на території України АТО, вимушена мілітаризація економіки, втрата інвестиційної привабливості в умовах зовнішньої агресії, інфляції, підвищення цін на комунальні послуги і енергоносії, зниження купівельної спроможності населення внаслідок зменшення реальних доходів.

У непростих умовах 2015 року зусилля усіх гілок влади були направлені на забезпечення економічного і соціального розвитку району, забезпечення соціального захисту найбільш уразливих верств населення, мобілізацію доходів до бюджетів усіх рівнів.

За 11 міс. 2015 року фактичні надходження зведеного бюджету склали 48661,3 тис. грн. доходів що на 56,2% більше, ніж за 11 міс. 2014 року.

До Державного бюджету забезпечено збір у сумі 11955,5 тис. грн., що на 48,8% більше, ніж за відповідний період минулого року.

До місцевих бюджетів надійшло 36705,8 тис. грн. доходів, що на 58,7% більше, ніж за 11 міс. 2014 року.

Надходження єдиного соціального внеску склали 40230,8 тис. грн., план виконано на 110,9% та на 8,9% більше, ніж за 11 міс. 2014 року.

За рахунок усіх джерел фінансування у 2015 році здійснено:

- поточний ремонт та обслуговування доріг на суму 3723,222 тис. грн.;
- реконструкцію системи тепlopостачання КЗ «Михайлівський навчально-виховний комплекс I-II ступенів «дошкільний навчальний заклад-загальноосвітня школа»;
- ремонт покрівель навчальних першого та другого корпусів Роздольської ЗОШ I-III ст,
- поточний ремонт покрівлі актові та спортивної зали КЗ «Михайлівська ЗОШ I-III ст.№3», покрівлі навчального корпусу №2 КЗ « Михайлівський навчально-виховний комплекс I-II ступенів «дошкільний навчальний заклад-загальноосвітня школа», покрівлі спортивного залу КЗ «Михайлівська ЗОШ I-II ст покрівлі школи КЗ «Мар'янівський НВК I-III ст.«ЗНЗ-ДНЗ»;
- ремонт з утепленням учбового корпусу №2 ДЗ «Михайлівське ВПУ»
- будівництво артезіанської свердловини у Роздолі;
- капітальний ремонт ритуального майданчика та заміна огорожі кладовища №3 у смт Михайлівці;
- реконструкція пішохідних доріжок парку ім. Чудновського у смт Михайлівці.

Очікується, що у 2015 році за рахунок усіх джерел фінансування обсяг капітальних вкладень складе 47,8 млн. грн.

Середньомісячна заробітна плата штатних працівників (за попередніми даними) зростає на 24,1% і склала 2900,0 грн.

У повному обсязі виплачено заробітну плату працівникам бюджетних організацій.

Забезпечено соціальний захист найбільш уразливих верств населення.

За призначенням державної соціальної допомоги звернулось 3,9 тис. чоловік, загальна сума допомоги склала 49,2 млн. грн., або зростає у порівнянні з минулорічним показником на 18%.

Всіма видами пільг користувалось 10,7 тис. чоловік, сума наданих пільг склала 4,5 млн. грн., або 10 % менше, ніж у минулому році.

У рамках програми надання житлових субсидій відшкодування вартості житлово-комунальних послуг впродовж 11 міс. 2015 року отримували 3200 сімей, що на 65 % бі-

льше, ніж за 11 міс. 2014 року. Загальна сума отриманих субсидій склала 7,1 млн. грн., або в 6,4 рази більше.

Субсидії на тверде паливо та скраплений газ призначені 760 сім'ям на загальну суму 502 тис. грн., у 2,1 рази більше.

Забезпечено своєчасне призначення, перерахунки та виплата пенсій. Середній розмір пенсійної виплати в районі склав 1415,42 грн., що на 107,11 грн. більше, ніж на початок року. Забезпечено надійне функціонування систем життєзабезпечення населення, умови для сталої роботи організацій і установ соціально-культурної сфери.

Разом з тим не вдалось виконати ряд важливих завдань економічного і соціального розвитку району.

Через значний рівень інфляції відбувається зменшення реальних доходів населення та продовжувалось зниження купівельної спроможності населення. Рівень середньомісячної заробітної плати суттєво відстає від загальнообласних показників.

Продовжувалось зменшення поголів'я худоби у громадському тваринництві.

Другий рік поспіль зменшується фінансування із державного бюджету філії Михайлівського райавтодору на ремонти та поточне обслуговування доріг державного значення.

Не завершено реконструкцію каналізаційних споруд в смт Пришибі.

Через недостатнє фінансування незадовільно оновлювалась матеріально-технічна база соціально-культурних закладів району.

Проблемним питанням залишилось перевантаження дошкільних закладів в міській місцевості.

Не задовільним є стан справ на ринку праці.

Складною залишається ситуація щодо поширеності соціально-небезпечних хвороб туберкульозу, ВІЛ, СНІДу та онкозахворюваності.

Зберігає гостроту кадрова проблема у галузі охорони здоров'я.

Через збитковість зупинено роботу відділення ТОВ «Моліс» - Михайлівський маслозавод.

2. Виконання основних пріоритетів і завдань соціально-економічного та культурного розвитку району на 2015 рік.

1. Розвиток сучасного агропромислового виробництва та забезпечення продовольчої безпеки.

1.1. Розвиток агропромислового комплексу.

2015 рік був сприятливим для вирощування та одержання врожаю зернових та зернобобових культур, в зв'язку з чим був отриманий значно вищий урожай, ніж було передбачено програмою.

За попередніми даними у 2015 році було вироблено валової продукції сільського господарства у постійних цінах 2010 року у розмірі 242,1 млн. грн., що складає 111,4% програмного завдання та 95,4 % до минулорічного показника. Очікується, що валовий збір зернових і зернобобових культур у 2015 році складе 98,3 тис.тонн у заліковій вазі, що на рівні 2014 року і на 9,7 тис. тонн (11%) більше програмного завдання при врожайності 32,1 ц/га (у 2014 році – 35,4 ц/га). Валовий збір олійних – 28,7 тис.тонн, із них соняшнику 23,1 тис.тонн (109,1% та 116,7%) при врожайності 21,0 ц/га (у 2014 році – 18,1 ц/га).

Озимі культури під урожай 2016 року посіяно на площі 19,4 тис.га. Станом на 01.12.2015 року сходи отримано на усій площі посівів, але через посушливу осінь усі вони перебувають у слабкому та зрідженому стані.

Очікується, що у звітному році виробництво овочів складе 12,4 тис.тонн, або на 0,8% більше, ніж у минулому році та рівні програмного завдання. Майже усі овочі вирощені на зрошувальних землях.

За попередньою інформацією плодів зібрано 2,5 тис.тонн, що на 8,7% більше, ніж у 2014 році і на рівні програмного показника. У звітному періоді продовжує знижуватись

поголів'я тварин у громадських господарствах району, а саме: на 01.12.2015 налічувалася 21 голова великої рогатої худоби (75% до відповідного рівня 2014 року), 25,3 тис. голів свиней (95,5%). Виробництво молока складе 0,023 тис. тонн та зменшиться у порівнянні з 2014 роком на 54%. Програмне завдання по виробництву молока виконано на 100%.

Одночасно виробництво м'яса (3,8 тис. тонн) зменшиться у порівнянні з 2014 роком на 5%, що пояснюється скороченням поголів'я ВРХ та свиней. Програмне завдання по реалізації худоби в живій вазі виконано на 100%.

Слід зазначити, що розвиток тваринництва в громадському секторі району стримується через значні витрати на утримання тварин та низькі закупівельні ціни на м'ясо та молоко.

1.2. Споживчий ринок.

За попередньою інформацією обсяг роздрібного товарообороту, включаючи ресторанне господарство, офіційно зареєстрованих підприємств усіх форм власності, складе 227,4 млн. грн., програмне завдання виконане на 109,8%. Обсяг товарообороту в порівнянні з минулим роком збільшився на 11%.

За попередньою інформацією у районі буде реалізовано 3,9 млн. грн. платних послуг, таким чином залишившись на рівні попереднього року (у діючих цінах) та 121,9% програмного завдання.

2. Ефективне використання паливно-енергетичних ресурсів та енергозбереження.

З метою енергозбереження в районі впродовж 2015 року запроваджувались заходи за рахунок усіх джерел фінансування.

У 2015 році на території Михайлівського району проводилися роботи щодо впровадження проекту спрямованого на переведення споживачів з природного газу на інші види палива, а саме: «Реконструкція системи тепlopостачання КЗ «Михайлівський навчально-виховний комплекс I-II ступенів «дошкільний навчальний заклад – загальноосвітня школа» з встановлення твердопаливних котлів загальною тепловою потужністю до 400 кВт.

Проведено реконструкцію покрівлі Роздольської загальноосвітньої школи I-III ступенів.

У 2015 році було продовжувалась заміна вікон на енергозберігаючі металопластикові склопакети у будівлях соціально-культурної сфери району та селищних рад.

Проведено часткову заміну реєстрів в системі опалення в класних кімнатах та спортивній залі в КЗ «Михайлівський НВК I-II ступенів «дошкільний навчальний заклад – загальноосвітня школа».

У районі діяла державна програма стимулювання населення до впровадження енергоефективних заходів шляхом відшкодування частини кредиту.

3. Активна інвестиційна політика. Розвиток логістики.

3.1. Інвестиційна діяльність.

У 2015 році здійснювалось організаційне, інфраструктурне та інформаційне забезпечення інвестиційної діяльності. Щопівроку оновлюється інвестиційний паспорт району, який розміщується на сайті Запорізької обласної державної адміністрації у розділі «Запорізька область - регіон можливостей».

Очікується, що у 2015 році за рахунок усіх джерел фінансування обсяг капітальних вкладень складе 47,8 млн. грн., або на 9,6 % менше, ніж за 2014 рік та на 27,5 % більше програмного завдання.

Основним джерелом фінансування капітальних вкладень є власні кошти підприємств та організацій. Найвагомішу частку капітальних інвестицій спрямовано в розвиток

сільського господарства, житлово-комунального господарства та у соціальну сферу району.

За рахунок субвенції з місцевого бюджету державному бюджету придбано засоби відео спостереження для Михайлівського РВ ГУМВС – 119,0 тис. грн.

У 2015 році за рахунок коштів обласного та співфінансування районного бюджету виконано наступні заходи:

- капітальний ремонт покрівлі першого учбового корпусу Роздольської загальноосвітньої школи I-III ступенів – (644,689 тис. грн.);
- будівництво артезіанської свердловини у с. Роздол (989,507 тис. грн.);
- реконструкцію системи теплопостачання КЗ «Михайлівський навчально-виховний комплекс I-II ступенів «дошкільний навчальний заклад-загальноосвітня школа» з встановленням твердопаливних котлів загальної теплової потужності до 400 к Вт - (1334,222 тис. грн.).

За рахунок коштів державного фонду регіонального розвитку і районного бюджету проведено реконструкцію покрівлі другого учбового корпусу Роздольської ЗОШ.- (321,07 тис. грн., в т.ч. кошти ДФРР – 288,963 тис. грн., кошти Михайлівського районного бюджету – 32,107 тис. грн.).

За рахунок бюджету Михайлівського району було виконано наступні заходи.

Здійснено поточні ремонти покрівель :

- актової та спортивної зали КЗ «Михайлівська ЗОШ I-III ст.№3» Михайлівської районної ради Запорізької області - 59,608 тис.грн ;
- навчального корпусу №2 КЗ « Михайлівський навчально-виховний комплекс I-II ступенів «дошкільний навчальний заклад-загальноосвітня школа» - 24,145 тис.грн;
- спортивної зали КЗ «Михайлівська ЗОШ I-II ст.» - 6,247 тис.грн ;
- учбового корпусу КЗ «Мар'янівський НВК I-III ст.«ЗНЗ-ДНЗ» - 120 тис.грн. та кошти інших джерел фінансування- 100тис. грн.

Придбано насоси та насосне обладнання вартістю 878,216 тис. грн.

Розроблено проектно-кошторисну документацію та здійснено капітальний ремонт огорожі і ритуальної площадки кладовища № 3 Михайлівської селищної ради - 515,326 тис. грн.

Реконструйовано пішохідні доріжки парку ім. Чудновського і по вул. Святопокровська Михайлівської селищної ради – 294,292 тис. грн.

У 2015 році було здійснено поточний ремонт та обслуговування доріг на суму 3723,222 тис.грн.

Михайлівським ВПУ здійснено реконструкцію з утепленням учбового корпусу №2 - 700 тис. грн.

Замінено 1,5 км. водогону в с. Смирнівка за рахунок коштів місцевого бюджету та населення.

Здійснювалась заміна вікон та дверних блоків на соціальних об'єктах.

У районі продовжує діяти обласна Програма «Сільське подвір'я». За 2015 рік в рамках цієї Програми здійснено пільгове кредитування населення району у розмірі 1250,3 тис. грн. Кредити фонду „Сільське подвір'я» були використані на будівництво та реконструкцію житла – 597,6 тис.грн., на придбання житла – 603,2 тис.грн. та придбання молодняка худоби – 49,0 тис.грн. З початку дії Програми в районі придбано, здійснено будівництво та реконструкцію 216 будинків площею 18,218 тис.м² та газифіковано 187 осель.

3.2. Розвиток логістики.

Відповідно до маршрутної мережі, затвердженої розпорядженням голови Запорізької обласної державної адміністрації 17.09.2015 року №333 «Про затвердження мережі міжміських та приміських автобусних маршрутів загального користування, що не виходять за межі території Запорізької області», на території Михайлівського району налічується 4

маршрути, із попередньої мережі виключено 4 маршрути та по трьом маршрутам внесено значні зміни, що потребує розробку нових паспортів маршрутів. На даний час перевізником здійснюється їх розробка.

Станом на грудень 2015 року на території Михайлівського району відсутні маршрути, які обслуговуються автомобільними перевізниками на основі угод, укладених з райдержадміністрацією.

Очікуваний обсяг перевезень пасажирів автомобільним транспортом за 2015 рік складає 136 тис.чол., що у 2,2 р. більше до минулорічного та програмного показників.

Перевезення вантажів автотранспортом загального користування обліковується по всьому колу підприємств – юридичних осіб. Найбільшу частку цих обсягів виконують сільгосппідприємства району.

У 2015 році очікуваний обсяг перевезень вантажів автотранспортом загального користування складає 7,6 тис.тонн, або 91,6% програмного завдання.

У 2015 році було здійснено капітальний, поточний ремонт та обслуговування доріг на суму 3723,222 тис.грн., у т. ч. за рахунок:

- державного бюджету – 1078,983 тис.грн. (філія «Михайлівський райавтодор»);
- коштів місцевих дорожніх фондів – 2644,239 тис.грн.

(Михайлівська селищна рада – 1571,762 тис.грн., Пришибська селищна рада – 550,750 тис. грн., Високівська сільська рада – 27,241 тис.грн., Роздольська сільська рада – 62,460 тис. грн., Старобогданівська сільська рада – 29,556 тис.грн., Тимошівська сільська рада – 402,470 тис.грн.).

4. Сприяння розвитку підприємництва.

У Михайлівському районі реалізація політики підтримки малого підприємництва здійснюється відповідно до основних заходів районної Програми розвитку малого підприємництва на 2015-2016 роки, затвердженої рішенням Михайлівської районної ради від 24.12.2015 № 2.

Очікується, що станом на 01.01.2016 року на території Михайлівського району діятиме 798 суб'єктів малого підприємництва, з них: 600 - підприємців-фізичних осіб, 4 - середні підприємства, 131 - мале підприємство, у тому числі - 70 підприємств, що виробляють продукцію, та 63 фермерських господарства.

За допомогою малого підприємництва частково вирішувалось питання зайнятості населення. Впродовж 2015 року 10 осіб було працевлаштовано на новостворені робочі місця за рахунок компенсації єдиного соціального внеску. За цей же період одноразову допомогу для зайняття підприємницькою діяльністю надано 14 особам в обсязі 190,3 тис. грн.

5. Забезпечення соціального захисту та стандартів життя населення. Створення умов для розвитку громадського суспільства.

5.1. Збереження робочих місць. Сприяння зростанню доходів населення.

У районі здійснюється координація дій органів місцевої виконавчої влади, правоохоронних, контролюючих і податкових органів, органів Пенсійного фонду України, організації роботодавців і профспілок щодо забезпечення належного контролю за додержанням гарантій в оплаті праці, своєчасною виплатою заборгованості на підприємствах району, легалізації заробітної плати та контролю за додержанням суб'єктами господарювання мінімальних гарантій в оплаті праці.

Координація дій відбувалась на засіданнях районної комісії з питань погашення заборгованості із заробітної плати, пенсій, стипендій та інших соціальних виплат.

Впродовж 2015 року проведено 11 засідань цієї комісії. Особлива увага комісії приділяється легалізації заробітної плати та додержанню суб'єктами господарювання мінімальних гарантій в оплаті праці.

За попередньою інформацією у 2015 році середньомісячна заробітна плата у розрахунку на одного штатного працівника району у порівнянні з минулим роком зросла на 24,1% і склала 2900 грн. (97,9 % від програмного показника). Заборгованості із виплати заробітної плати станом на 01.01.2016 року відсутня.

5.2. Посилення адресного характеру надання допомоги соціально незахищеним категоріям громадян.

З метою соціального обслуговування в районі призначаються та виплачуються соціальні допомоги, компенсації та інші види соціальних виплат, встановлених законодавством, надаються субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг, придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного палива.

Всього за призначенням державної соціальної допомоги за 11 міс. 2015 року звернулось 3,9 тис. чоловік, загальна сума допомоги склала 49,2 млн. грн., або зросла у порівнянні з минулорічним показником на 18%.

У тому числі:

- державну допомогу сім'ям з дітьми призначено 2457 сім'ям, виплачено – 20,2 млн. грн. (у т.ч. протягом року виплачується допомога при народженні дитини – 1239 особам, загальний розмір допомоги склав 10,5 млн. грн.);

- соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям призначено 790 сім'ям, виплачено – 10 млн. грн.;

- державну допомогу інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам до 18 років призначено 335 одержувачам, виплачено 4,1 млн. грн.;

- тимчасову державну допомогу призначено 103 особам, її загальна сума склала 298,1 тис. грн.

Всіма видами пільг користувалось 10,7 тис. чоловік, сума наданих пільг склала 4,5 млн. грн., або 10% менше, ніж у минулому році.

Також надаються інші види допомоги:

52 особам призначено компенсацію по догляду за інвалідами I групи, або за людьми похилого віку старше 80 років, загальна сума склала 6,4 тис. грн.;

51 громадянину призначено допомогу по догляду за інвалідами I та II групи, внаслідок психічного розладу, на суму 702 тис. грн.

Державна соціальна допомога на дітей-сиріт та грошове забезпечення прийомним батькам склала 1680,9 тис. грн. (9 прийомних сімей і 4 будинки сімейного типу).

144 громадянам, яким надаються соціальні послуги, здійснено компенсаційні виплати – 176 тис. грн.

116 особам, які не мають права на пенсії, та інвалідам виплачено 972,4 тис. грн.

У районі відсутня заборгованість по виплаті усіх видів державної допомоги.

Проведено заходи по оздоровленню ветеранів та реабілітації інвалідів. У 2015 році надано 22 санаторно-курортних путівки вартістю 87,3 тис. грн., 12 інвалідних візків, 16 допоміжних засобів для пересування та реабілітації, виплачена компенсація на бензин, ремонт та технічне обслуговування автомобілів на суму 14,2 тис. грн.

У рамках програми надання житлових субсидій відшкодування вартості житлово-комунальних послуг впродовж 11 міс. 2015 року отримували 3200 сімей, що на 65 % більше, ніж у 2014 році. Загальна сума отриманих субсидій склала 7,1 млн. грн., або у 6,4 рази більше.

Субсидії на тверде паливо та скраплений газ призначені 760 сім'ям на загальну суму 502,1 тис. грн., або у 2,4 рази більше.

Особлива увага приділялась проблемам самотніх осіб похилого віку, позбавлених турботи рідних. Для них у районі діє КУ „Територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг). Працівниками територіального центру протягом року надано близько 256 тис. різних послуг.

У зв'язку з проведенням у Донецькій та Луганській областях антитерористичної операції та тимчасового переміщення населення з даних областей до нашої області управлінням соціального захисту населення Михайлівської райдержадміністрації проводиться реєстрація вимушено тимчасово переселених громадян та призначення їм різних видів допомоги. Станом на 01.12.2015р. було зареєстровано 451 особу. За призначенням допомоги звернулось 123 особи, сума призначеної допомоги складає 1,4 млн.грн. За рахунок коштів ООН 9 громадянам надано матеріальну допомогу в сумі 35,3 тис.грн.

На території району працює КУ «Михайлівський психоневрологічний інтернат». В установі на обслуговуванні перебуває 270 осіб. Фінансування інтернату здійснюється за рахунок коштів обласного бюджету. У 2015 році на його діяльність було профінансовано на 15 млн.грн. При цьому середньомісячні витрати на одного підопічного становили понад 4,630 тис.грн. Крім того комунальна установа має власне підсобне господарство.

Станом на 01.12.2015 року на обліку в управлінні Пенсійного фонду України в Михайлівському районі перебуває 8707 пенсіонерів. Впродовж 11 міс. 2015 року кількість отримувачів пенсій зменшилася на 171 особу. Середній розмір пенсійної виплати в районі склав 1415,42 грн., що на 107,11 грн. більше, ніж на початок року. Із загальної кількості пенсіонерів працюють 994 особи, або 11,4%.

Впродовж 11 міс. 2015 року управлінням було забезпечено своєчасне призначення, перерахунки та виплата пенсій. Загальний обсяг видатків на виплату пенсій та грошової допомоги за 2015 рік склав 134,1 млн.грн. або збільшився у порівнянні з відповідним періодом минулого року на 5,5%. Зростання потреби на виплату пенсій в порівнянні з відповідним періодом минулого року виникло внаслідок проведення індексації розміру пенсійних виплат та прийняття на облік пенсійних справ осіб, які переміщуються на територію району з тимчасово окупованих Донецької та Луганської областей.

Складною залишається ситуація на ринку праці району. Чисельність безробітних станом на 01.12.2015 становила 646 осіб і збільшилась у порівнянні із 01.12.2014 року на 128 осіб або на 25%.

Впродовж 11 міс. 2015 року 1278 безробітних одержували допомогу по безробіттю. Її загальний обсяг склав 4786 тис.грн. або на 7% більше, ніж у 2014 році.

Протягом 2015 року здійснювалась робота у частині перенавчання. За допомогою служби зайнятості до навчального процесу залучено 245 осіб.

У звітному періоді проводилась робота з безробітними щодо орієнтування їх на самозайнятість. У 2015 році 14 безробітних отримали одноразову допомогу для зайняття підприємницькою діяльністю у розмірі 190,3 тис.грн. або на 22% більше, ніж у 2014 році.

6 роботодавців на 10 новостворених місць отримали право на компенсацію витрат у розмірі єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Загальна сума компенсації єдиного соціального внеску – 67,8 тис.грн.

У 2015 році, з метою підвищення конкурентоспроможності на ринку праці громадян віком старше 45 років, страховий стаж яких становить не менше 15 років та до досягнення встановленого статтею 26 Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування" пенсійного віку, продовжувалось одноразове надання ваучерів для перепідготовки, спеціалізації, підвищення кваліфікації за професіями та спеціальностями для пріоритетних видів економічної діяльності. Впродовж 2015 року видано 5 ваучерів.

У 2015 році до громадських робіт залучено 69 осіб. За рахунок коштів Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття та сільських селищних рад здійснено фінансування громадських робіт на суму 154,9 тис.грн. Також із категорії громадські роботи окремо виділені роботи тимчасового характеру. Ці роботи оплачуються за рахунок коштів підприємств. У 2015 році на 12 підприємствах роботи тимчасового характеру виконували 219 осіб.

5.3. Підвищення якості і доступності медичної допомоги.

За 11 міс. 2015 року фінансування установ охорони здоров'я району склало 17,1 млн.грн., що на 7,2% більше відповідного періоду 2014 року. 96,7% видатків складає фінансування захищених статей. Фінансування витрат на медикаменти – 322,6 тис.грн. і енергоносії - 1608,2 тис.грн. Середньомісячна заробітна плата працівників складає 2110,9 грн. і на 5,9% збільшилась у порівнянні з відповідним періодом минулого року.

ТМО Михайлівського району залучено 402,4 тис.грн. позабюджетних коштів, в тому числі надходили благодійні внески у вигляді медикаментів, паливо-мастильних матеріалів, інвентарю, медичного обладнання, продуктів харчування тощо.

Наприкінці 2013 року Центр первинної медико-санітарної допомоги виділено із складу ТМО в самостійну юридичну особу, на базі майна спільної власності територіальних громад Михайлівського району. Було проведено усі необхідні заходи у зв'язку з утворенням закладу. До комунального закладу «Михайлівський ЦПМСД» увійшли 16 лікарських амбулаторій та 4 фельдшерські пункти. В їх складі відповідно до прикріпленої кількості населення розгорнуто 23 територіальних дільниці.

Для забезпечення доступності клініко-діагностичного обстеження хворих на базі амбулаторій продовжили свою роботу підрозділи клініко-діагностичної лабораторії ТМО Михайлівського району в с. Плодородне та с. Любимівка.

До лікарів ЦПМСД звернулось 93820 пацієнтів, з них: з приводу профілактичних оглядів - 38097, по захворюванням - 55723. Середній рівень відвідувань на одного жителя 3,7. Із загальної кількості звернень до лікарів по ТМО з профілактичною метою становить 46521, тобто 42,5 %, з приводу захворювань - 62941, або 57,5 %.

В лютому 2015 року підготовлена і проведена акредитація Територіального медичного об'єднання Михайлівського району на першу акредитаційну категорію.

У 2015 році проведено оптимізацію ліжкового фонду ТМО. На даний час кількість ліжок складає 152 (скорочено 8 ліжок).

З метою виконання програми «Онкологія», «Репродуктивне здоров'я», та інш. забезпечується здійснення заходів профілактики онкологічної патології, впроваджено скринінгові програми раннього виявлення гінекологічних захворювань, ускладнень вагітності. Проводяться заходи щодо розширення профілактичних, лікувально-діагностичних та реабілітаційних технологій, спрямованих на оздоровлення жінок. Впроваджено довгостроковий моніторинг здоров'я жінок групи підвищеного ризику.

Забезпечується проведення обов'язкових періодичних профілактичних оглядів працюючого населення. Впроваджені стандарти діагностики, лікування та реабілітації онкологічних хворих.

Створено реєстри хворих на інфаркт міокарда, цукровий діабет, гіпертонічну хворобу. Згідно з даними реєстру зареєстровано 7082 хворих на гіпертонічну хворобу, в тому числі в сільській місцевості 3118. Протягом 2015 року всьому дорослому населенню району проведено вимірювання артеріального тиску (23923).

Розроблені заходи по недопущенню материнської та зниженню малюкової смертності, попередженню інвалідності та загальної смертності населення. Рівень малюкової смертності в 2015 році складає 7,7‰ (в 2014 році 9,58‰).

Протягом 2015 року вжито комплекс заходів, спрямованих на зупинення поширення епідемії туберкульозу та ВІЛ/СНІДу в рамках реалізації відповідних проектів програм, а також поліпшення діагностики та лікування онкологічних хворих. У той же час ситуація щодо захворювань на ці хвороби залишається складною.

Рівень захворюваності на туберкульоз зменшився у порівнянні з 2014 роком з 94,5 на 100 тис. населення до 78,2. Також слід зазначити, що поширеність туберкульозу виросла з 151,9 в 2014 р. на 100 тис. мешканців до 156,4 в 2015 р. Епідемічна ситуація з ВІЛ/СНІДу у Михайлівському районі залишається напруженою. Рівень захворюваності (первинної) на ВІЛ-інфекцію в 2014 році складав 23,6 на 100 тис. населення, в 2015 році

20,4. Показник поширеності ВІЛ-інфекції складає 340 випадків на 100 тис. населення. В 2015 році зареєстровано 6 нових випадків ВІЛ-інфікованих (в 2014 році - 7). Показник захворюваності СНІДу складає 6,5 випадків на 100 тис. населення. Станом на 01.12.2015 р. на обліку знаходяться 100 осіб з ВІЛ-інфекцією, захворюваністю на СНІД – 25.

Ситуація з онкологічною захворюваністю в районі залишається складною. В 2015 році виявлено 70 хворих з онкологічною патологією різної локалізації, в 2014 році - 58. Серед усіх онкологічних хворих 30 % особи працездатного віку. Смертність на онкологічні захворювання зменшилась з 16,9 до 16,0 на 10 тис. мешканців. Всього на диспансерному обліку в районі знаходиться 748 онкологічних хворих.

Проводиться моніторинг на захворювання крові в тому числі злоякісні, впроваджено сучасні стандартні схеми діагностики та лікування.

Забезпечено 100 % охоплення диспансерним наглядом хворих на цукровий діабет. Протягом року виявлено 91 пацієнт з цукровим діабетом вперше. Всього на диспансерному обліку знаходяться 714 осіб, у тому числі 2 дитини. Всі хворі забезпечені необхідними медичними препаратами та глюкометрами.

З метою поліпшення медичного обслуговування сільського населення та організації праці медичних працівників закладів ПМСД в їх роботі впроваджені інформаційні технології.

Для оновлення та модернізації матеріально-технічної бази системи охорони здоров'я залучались кошти усіх джерел фінансування.

Здійснено ремонт приміщення та переведено у будівлю школи АСЛ с. Любимівка. Проводились поточні ремонти амбулаторій сімейних лікарів № 2 смт. Михайлівка, АСЛ с. Старобогданівка, АСЛ с. Високе, АСЛ с. Плодородне. Проведена заміна входних дверей в ВСЛ с. Мар'янівка. Замінено 4 вікна в АСЛ смт. Пришиб та 2 вікна в ВСЛ с. Високе.

В ТМО відремонтовані інфекційне відділення, маніпуляційний кабінет і палата в хірургічному відділенні, палата в пологовому відділенні, здійснено частковий ремонт покритті, ремонт машинного відділення ліфтів. Продовжено період експлуатації ліфтів на 5 років. Замінено 7 вікон в дитячому відділенні і поліклініці. Проведено ремонт дихальної апаратури в ВРІТ, придбана пральна машина автомат. За рахунок спонсорської допомоги придбано автомобіль.

5.4. Формування та реалізація регіональної політики в галузі освіти.

У 2015 році здійснювались заходи щодо забезпечення рівного доступу до якісної безперервної освіти, створення умов для всебічного розвитку, підтримки обдарованих дітей і молоді. На фінансування закладів освіти впродовж 11 міс. 2015 року спрямовано 33524,3 тис.грн., або на 8,7% більше, ніж за відповідний період 2014 року. 90,8% видатків направлено на фінансування захищених статей. Витрати на оплату праці склали 18890,5 тис.грн. та збільшились у порівнянні з минулим роком на 0,7%. Середньомісячна заробітна плата працівників закладів освіти у звітному році склали 2053,6 грн., або на 0,2% більше до минулорічного показника. За рахунок зростання цін витрати на енергоносії склали 3454,3 тис. грн або збільшились на 32,2%.

У районі працює 13 навчально-виховних закладів, 1 позашкільний заклад, 8 дошкільних закладів. Загальною середньою освітою охоплено 2490 учнів. Державною мовою навчаються 79% учнів.

Складовою частиною забезпечення здобуття якісної загальної середньої освіти для учнів, які проживають у сільській місцевості, є організація регулярного безплатного підвезення дітей до місць навчання й додому.

Всього забезпечуються підвезенням до навчально-виховних закладів і додому 300 учнів, що становить 100% від потреби. Всіма видами харчування охоплено 2444 (100%) учня 1-11 класів, у тому числі : гарячим харчуванням охоплено 1606 (74 %). Всьо-

го харчуються безкоштовно 1052 (100 %) учня 1-4 класів, з них 98 (100%) - учні пільгової категорії.

На даний час у комунальних закладах «Пришибська ЗОШ І-ІІІ ст. імені М.А. Шаламова», КЗ «Михайлівський НВК І-ІІ ст. «дошкільний заклад – загальноосвітня школа», КЗ «Михайлівська загальноосвітня школа І-ІІ ст.» організоване харчування учнів шляхом встановлення прямих господарських відносин на поставку продуктів харчування.

Запроваджена профільна освіта в навчально – виховних закладах району (правовий профіль, історичний, української філології, біотехнологічний профіль, екологічний та географічний).

Навчальні заклади району забезпечені комп'ютерною технікою на 78 відсотків. У навчальному процесі задіяні 228 одиниць персональних комп'ютерів. Та створено 14 комп'ютерних комплексів.

На 1 комп'ютер у сільській місцевості припадає 19 учнів, а в міській – 26. Створені умови для єдиного освітнього простору з метою вільного доступу до освітніх інформаційних ресурсів учасників освітнього простору, батьків та громадськості району. До мережі Інтернет підключено 100% навчальних комп'ютерних комплексів: 11 навчальних закладів підключені до швидкісного Інтернету DSL, два – модемний зв'язок (КЗ «Старобогданівський НВК І-ІІ ступенів», КЗ «Мар`янівський НВК І-ІІІ ступенів»), КЗ «Пришибська ЗОШ І-ІІІ ст.», КЗ «Михайлівська ЗОШ І-ІІІ ст. № 3» та КЗ «Бурчацька СШ «Джерело»(обмежено) мають Wi-Fi зону.

Загальна кількість комп'ютерів, підключених до Internet, – 143.

У міській місцевості до Internet підключено 69% комп'ютерів, у сільській – 57%.

КЗ «Михайлівський НВК «ЗОШ І-ІІІ ст.-гімназія», КЗ «Пришибська ЗОШ І-ІІІ ст. імені Шаламова», КЗ «Тимошівська ЗОШ І-ІІІ ст.» забезпечено інтерактивними дошками.

У 2014-2015 навчальному році ЗНЗ району за спонсорські кошти була придбана комп'ютерна техніка: 17 принтерів, 1 факс, 2 ноутбуки, 2 мультимедійні проектори, 2 телевізори.

Для забезпечення організованого початку роботи навчальних закладів до нового 2015-2016 навчального року за рахунок різних джерел фінансування в усіх закладах освіти району зроблено поточні ремонти. Відремонтовано водогони, каналізаційні системи, електрообладнання навчально-виховних закладів району.

За рахунок коштів обласного бюджету та співфінансування районного бюджету реалізовано проект Реконструкція системи тепlopостачання КЗ «Михайлівський навчально-виховний комплекс І-ІІ ступенів «дошкільний навчальний заклад-загальноосвітня школа» з встановленням твердопаливних котлів загальної теплової потужності до 400 к Вт – загальною вартістю 1334,222 тис. грн.

За кошти обласного бюджету здійснено капітальний ремонт покрівлі 1-го корпусу «Роздольської ЗОШ І-ІІІ ступенів» - 644,689 тис. грн.

За кошти державного фонду регіонального розвитку (288,963 тис. грн) та районного бюджету (32,107 тис.грн.) проведена реконструкція покрівлі 2-го корпусу Роздольської ЗОШ - 321,070 тис. грн.

З залученням коштів бюджетів селищних, сільських рад та спонсорської допомоги відкрито додаткову дошкільну групу в КЗ «Плодородненський НВК», що дозволило охопити дошкільною освітою 100% дітей від 3-х до 6-ти років на території Плодородненської сільської ради. У приміщеннях цього НВК замінено 27 віконних блоків.

Для занять фізкультурою учнів молодших класів відремонтовано приміщення та створена мала спортивна зала в КЗ «Михайлівська ЗОШ І-ІІІ ст. №3».

Розпочато ремонт покрівлі другого корпусу КЗ «Пришибської ЗОШ І-ІІІ ст. імені Шаламова. У цій школі відремонтовано харчоблок та придбано меблі для їдальні, холодильник та піч для харчоблоку, облаштовано баскетбольний майданчик.

Замінено більш, ніж половину віконних блоків у КЗ «Михайлівський НВК І-ІІ ст. «дошкільний навчальний заклад – загальноосвітня школа».

У звітному році виконано поточні ремонти покрівель:

- актової та спортивної зали КЗ «Михайлівська ЗОШ І-ІІІ ст.№3»;
- навчального корпусу №2 КЗ «Михайлівський навчально-виховний комплекс І-ІІ ступенів «дошкільний навчальний заклад-загальноосвітня школа»;
- спортивної зали КЗ «Михайлівська ЗОШ І-ІІ ст.»;
- учбового корпусу КЗ «Мар'янівський НВК І-ІІІ ст. «ЗНЗ-ДНЗ»;

На виконання Програми розвитку системи освіти Михайлівського району на 2011-2015 роки придбано для:

- КЗ «Пришибська ЗОШ І-ІІІ ст. імені М.А.Шаламова» обладнання для кабінету хімії – 164,1 тис.грн.;
- КЗ «Михайлівська ЗОШ І-ІІІ с. №3» обладнання для кабінету фізики – 120 тис.грн.;
- КЗ «Тимошівська ЗОШ І-ІІІ ст.» інтерактивну дошку та оргтехніку – 40 тис.грн.;
- КЗ «Бурчацька спеціалізована школа І-ІІІ ст. «Джерело»» мультимедійний проєктор – 8 тис.грн .

В Михайлівському районі створені умови для позакласної роботи з учнями. Станом на 01.11.2015 року на території району діють:

- в будинках культури району – 23 гуртка (324 учні) та 8 любительських груп (78 учасників);
- в комунальному закладі "Дитячий центр" – 38 гуртків та творчих об'єднань (529 дітей - 21 %);
- в дитячо-юнацькій спортивній школі – 8 спортивних секцій, 15 навчальних груп (180 учнів - 7,1 %);
- в Михайлівській музичній школі навчається 111 учнів;
- в Пришибській музичній школі всього навчається 51 учень.

На базі ЗНЗ району до гурткової та секційної роботи, залучено 1173 учні (47 %).

У ДНЗ "Михайлівське ВПУ" здобувають повну загальну середню освіту та отримують первинну професійну підготовку станом на 01.12.2015 року 483 учня. Навчальний заклад готує кваліфікованих робітників з наступних професій: "Слюсар з ремонту сільськогосподарських машин та устаткування. Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва (категорії "А1", "А2", "В1"). Водій автотранспортних засобів (категорія "С1)", "Електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування. Водій автотранспортних засобів (категорія "С1)", "Кухар. Пекар.", "Оператор комп'ютерного набору. Обліковець з реєстрації бухгалтерських даних", "Оператор з обробки інформації та програмного забезпечення". Із 2014 року розпочато підготовку за освітньо-кваліфікаційним рівнем "Молодший спеціаліст" за спеціальностями:

- Експлуатація та ремонт машин і обладнання агропромислового виробництва.
- Монтаж, обслуговування та ремонт електротехнічних установок в агропромисловому комплексі. Зараз навчається 4 групи за вказаними напрямками підготовки.

В училищі створені умови для отримання повної загальної середньої освіти та професійної підготовки. Для реалізації завдань професійної підготовки учнів діють виробничі дільниці: навчальне господарство, млин, пекарня, їдальня; лабораторно-практичні класи, майстерня, працює 5 комп'ютерних класів, загальна кількість комп'ютерів - 78, тобто на один комп'ютер припадає 6,2 учня.

В училищі організована власна виробнича діяльність, за рахунок прибутків від якої здійснюється ремонт приміщень, придбання меблів, обладнання для професійної підготовки учнів, тощо.

Станом на 01.12.2015 року надходження від реалізації сільськогосподарської продукції склали 6 657, 7 тис. грн. За 2015 рік придбано: оприскувач ОПС -2418 (156 тис. грн.), сепаратор аеродинамічний (50 тис. 400 грн.), протруювач камерній ПК-20 "Супер" (114,42

тис.грн.), агрегат дисковий навісний в комплекті з трубчастим валом (400 тис.грн.), паливо (приблизно 1 млн. грн.), обладнання в клас "Кухарів" (114 тис.грн.), вішалки в корпус №2 (25,760 тис. грн.), бензокоса СТІНЛ (4 тис.грн.), комп'ютер персональний (2 шт. – 10,964 тис.грн.), котел електричний (13,871 тис.грн.), 2 телевізори LG 421В 653 (31 тис.грн.). Проведено ремонт навчального корпусу №2 та його утеплення. Витрачено близько 700 тис. грн.

В училищі здійснюється соціальна підтримка учнів. Особлива увага приділяється учням з числа дітей – сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування (18), учням з малозабезпечених сімей (16), дітям - інвалідам (4), дітям, які прибули на навчання з зони АТО (2), та учням, які з різних життєвих причин (хвороба, втрата близьких) потребують підтримки, їм надається матеріальна допомога. Надається матеріальне заохочення учням, які беруть активну участь у житті училища, предметних олімпіадах різного рівня, захищають спортивну честь навчального закладу, учасникам художньої самодіяльності, тощо.

ДНЗ "Михайлівське ВПУ" здійснює підвезення учнів по 6-х маршрутам.

В навчальному закладі організоване дозвілля учнів. В училищі діють три спортивні секції та п'ять гуртків, керівники яких є фахівцями з належною освітою. Проводяться цікаві загально-училищні виховні заходи, здійснюються екскурсії по визначних місцях України.

В училищі діє рада учнівського самоврядування, яка бере активну участь у вирішенні багатьох питань навчально-виховного процесу.

З 2009 року в училищі працює амбулаторія сімейного лікаря. Протягом навчання лікар училища забезпечує медичний супровід дітей. Співробітники училища мають змогу пройти амбулаторне лікування. Амбулаторія сімейного лікаря забезпечена усіма медичними препаратами, необхідними для лікування.

В училищі проходять зустрічі з медичними працівниками ТМО Михайлівського району з метою попередження захворюваності молоді. Працівниками РВ ГУМВС України в Запорізькій області проводять з учнями бесіди на правову тематику.

У ДНЗ "Михайлівське ВПУ" працює гуртожиток, в якому проживають 73 особи. Всі вони забезпечені триразовим харчуванням.

Організоване гаряче харчування для всіх учнів та співробітників училища. середня вартість обіду складає 7-8 гривень.

Кількість працюючих в училищі - 122 осіб, з них - 61 педагогічні працівники.

5.5. Підтримка сімей, дітей та молоді, розвиток фізичної культури та спорту.

В районі здійснюються заходи щодо соціального захисту сімей, які опинились в складних життєвих обставинах. Сім'ям з низьким рівнем доходів забезпечено реалізацію права на отримання державної соціальної допомоги відповідно до Закону України «Про державну допомогу сім'ям з дітьми». Особлива увага приділяється поліпшенню становища багатодітних сімей. Сім'ї, які потрапили в складні життєві обставини, забезпечені обстеженням, соціальною підтримкою та перебувають на обліку в Центрі соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді. З метою проведення корекційної соціально-психологічної роботи з сім'ями демобілізованих учасників антитерористичної операції одну сім'ю було направлено до м. Запоріжжя на захід «Школа сім'ї».

З метою здійснення соціального захисту дітей, запобігання бездоглядності, профілактики правопорушень суб'єктами соціальної роботи забезпечується своєчасне виявлення сімей, які опинились в складних життєвих обставинах, ведеться їх облік, систематично перевіряються умови утримання та виховання в них дітей; таким сім'ям надається адресна допомога, оновлюється банк даних дітей цієї категорії.

З метою належної організації та проведення оздоровчої кампанії влітку 2015 року - поновлено банк даних дітей, які потребують особливої соціальної уваги та підтримки, та приділено особливу увагу їх оздоровленню та відпочинку, всього охоплено 1454

дитини, причому забезпечено послугами оздоровлення та відпочинку 100% дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування; 74% - дітей з багатодітних, малозабезпечених сімей; в цілому послугами оздоровлення та відпочинку охоплено 72 % дітей району;

- приділено увагу організації оздоровлення та відпочинку дітей внутрішньо переміщених осіб з Донецької, Луганської областей, АР Крим та м. Севастополя (оздоровлено 1 дит. за бюджетні кошти) та дітей, батьки яких брали безпосередню участь в антитерористичній операції, та забезпеченні її проведення (оздоровлено 7 дітей);

- проведено роботу по організації відпочинкових таборів з денним перебуванням – організованим відпочинком були охоплені діти пільгових категорій у пришкольніх відпочинкових таборах з денним перебуванням на базі Тимошівської ЗОШ І-ІІІ ст. та Михайлівської ЗОШ І-ІІ ст. Харчування дітей здійснювалось за рахунок районного бюджету в розмірі 17,0 грн. на 1 дитину; відвідували заклади 63 дитини – пільговика та 6 дітей за кошти батьків;

- забезпечено направлення дітей пільгових категорій до дитячих закладів оздоровлення та відпочинку: ДЗОВ «Салют» (сmt Кирилівка) – 48, ДЗОВ «Меотида» (м. Приморськ) – 22, ДЗОВ «Факел» (м. Бердянськ) – 5, ДЗОВ «Гвоздика» - 1, УДЦ «Молода гвардія» (м. Одеса) – 10. Забезпечено безпечні умови перевезень дітей до місць оздоровлення і відпочинку, а також супровід їх кваліфікованими працівниками під час перевезень.

У 2015 році на проведення оздоровчої кампанії з місцевих (сільських, селищних) бюджетів виділено 44,0 тис.грн., на придбання оздоровчих путівок для дітей, які потребують особливої соціальної уваги та підтримки, виділено з районного бюджету 99,792 тис. грн., на забезпечення роботи відпочинкових таборів – 15,0 тис.грн. а також залучені кошти профспілкових комітетів, підприємств, спонсорів та батьків.

Організацією та проведенням спортивно-масової роботи в Михайлівському районі займаються відділ у справах сім'ї, молоді та спорту райдержадміністрації, відділ освіти райдержадміністрації, комунальний заклад "КДЮСШ Михайлівської районної ради", ДНЗ "Михайлівське ВПУ". У районі створено та функціонує мережа спортивних секцій на базі ДЮСШ, КЗ «Дичячий центр», шкіл та сільськогосподарських підприємств. Спеціалізація - волейбол, баскетбол, міні-футбол, настільний теніс, спортивна акробатика, вільна боротьба, гирьовий спорт, шахи, важка атлетика, карате та бокс. Разом залучено до занять у спортивних секціях 815 учнів.

Навчальні заняття зі школярами проводяться на спортивному майданчику та у спортивній залі. Спортивні зали шкіл забезпечені необхідним гімнастичним обладнанням, баскетбольними щитами, волейбольними стояками, спортивним інвентарем. На спортивних майданчиках є комплекс нестандартного обладнання: ігрові майданчики-волейбольні, баскетбольні та футбольні поля, майданчик для занять, зони для бігу, стрибків та метання, турніки. Фінансування спортивно-масової роботи здійснюються за рахунок бюджетних та спонсорських коштів. Протягом 2014-2015 року школи придбали гімнастичні мати, футбольні та волейбольні м'ячі, скакалки, обручі. Відремонтовано спортивні зали та спортивні майданчики. На базі КЗ «Михайлівська ЗОШ І-ІІІ ст. №3» відкрито спортивну залу для учнів школи І-го ступеня (за спонсорські кошти). На базі КЗ «Пришибська ЗОШ І-ІІІ ст. імені М.А. Шаламова» функціонують тренажерний майданчик відкритого типу та баскетбольний майданчик. У 2015-2016 навчальному році відремонтовано тренажерну залу для учнів, яка знаходиться в приміщенні КЗ «Михайлівський НВК І-ІІ ступенів «ДНЗ-ЗНЗ». Замінено частину віконних блоків в КЗ «ДЮСШ», облаштовано сучасний баскетбольний майданчик в КЗ «Пришибська ЗОШ І-ІІІ ст. імені М.А. Шаламова».

Здійснюється популяризація фізичної культури та здорового способу життя засобом проведення фізкультурно-масових заходів на рівні шкіл району. Традиційно проводяться тижні фізичної культури та спорту, спортивно-туристичні свята, змагання: «Спартакіада школярів», Всеукраїнський фізкультурно-патріотичний фестиваль школярів України «Козацький гарт», «Олімпійське лелечення», гра «Веселі старты», «Старты надій», «Тато, мама,

я – спортивна сім'я», «Козацькому роду нема переводу»; олімпійський урок, класні години.

Шаховий клуб "Шахова королева", періодично проводить турніри з шахів, результати та шахові задачі постійно публікуються в районній газеті в тематичній рубриці клубу.

5.6. Розвиток культури, туризму та курортно-рекреаційної сфери.

На фінансування установ культури в районі впродовж 11 міс. 2015 року спрямовано 4,5 млн. грн. або на 5,8 % більше, ніж за 11 міс. 2014 року. 88,6% видатків направлено на фінансування захищених статей. Середньомісячна заробітна плата працівників закладів культури у звітному році склала 1884,1 грн. або на 3,1% менше минулорічного показника.

Мережа закладів культури станом на 01.01.2015 року складається з 11 бібліотек, 16 клубних закладів, 2 дитячих музичних шкіл, районного краєзнавчого музею, районного організаційно-методичного центру, що в повній мірі задовольняє потреби населення району у наданні послуг та відповідає нормативам забезпечення населення бібліотеками та клубними закладами. В 2015 році мережа закладів культури змінилася. Припинили свою діяльність Зразківська сільська бібліотека, 2-а та 3-я Михайлівська селищні бібліотеки. Заборгованості із заробітної плати немає.

Для покращення матеріально-технічного стану закладів культури залучались кошти із усіх джерел фінансування.

У 2015 році :

- завершено заміну віконних блоків у районному Будинку культури, утеплено перекриття над обрядовою залом та кімнатами для гурткової роботи;
- виготовлено проект реконструкції з утепленням покрівлі районного Будинку культури;
- виконано поточний ремонт класів з частковою заміною віконних блоків в Михайлівській дитячій музичній школі;
- за кошти сільських рад виконані поточні ремонти Тимошівського СБК (ремонт стелі та ганку), Роздольського СБК (замінено вхідні двері), придбано котел для опалення Мар'янівського СБК та батареї для опалення Тимошівського СБК.

У районі працюють дві дитячі музичні школи. На відділеннях фортепіано, баяну, домри, духових інструментів та вокалу навчається 162 учні. У 2015 році початкові навчальні заклади продовжували роботу по естетичному вихованню дітей, залучали їх до проведення мистецьких заходів, які проходили в районі. Учні та викладачі шкіл брали активну участь у обласних оглядах і конкурсах.

Протягом 2015 року в клубних закладах району працювало 50 колективів художньої самодіяльності з 500 учасниками, з яких 23 колективи – дитячі з 335 учасниками. Функціонувало 21 любительське об'єднання з 244 учасниками, із них дитячих об'єднань 11 з 150 учасниками.

Протягом 2015 року клубними закладами району було проведено багато цікавих та масових заходів, а саме: районний будинок культури – театралізоване свято Різдва «Веселімося, співаймо – Різдво прославляємо», тематичний театралізований концерт «Квіткова крамниця», присвячений Міжнародному жіночому Дню 8 Березня, районний фестиваль патріотичного спрямування «Спадщина», зональний тур фестивалю патріотичного спрямування «Спадщина», районний фестиваль хореографічного мистецтва «Танцювальна веселка», святковий концерт до 1 Травня «Весняний настрій», святкова хода, мітинг «Нам не забути ті роки – навіки в пам'яті вони» та театралізований концерт «Я ще не хочу вмирати» до Дня Перемоги, урочисті збори та святковий концерт до Дня незалежності України «Без верби та калини нема України», конкурсно-розважальна програма для молоді до Дня українського козацтва та Дня захисника України «У всі часи, у всі віки приносять славу Україні» 14.10.2015, мітинг до Дня визволення селища Михайлівка «Героям визволителям – слава» та тематичний концерт «Я святкую твоє визволення, мій милий краю»

та інші.

Створюються умови для подальшого збереження та розвитку культурно-мистецької сфери району. Протягом 2015 року кращі колективи художньої самодіяльності та окремі виконавці приймали участь в обласних святах, конкурсах та фестивалях.

Робота бібліотек району направлена на реалізацію основних її функцій: інформаційну, духовну та культурно-освітню. Книжковий фонд бібліотек становить 226122 екземплярів. За 2015 рік надійшла 391 книга. Бібліотекарі використовують такі форми роботи як книжкові виставки, бесіди, літературні години, тематичні вечори, вікторини, виставки малюнків. Тематика заходів різноманітна.

На території району працюють районний краєзнавчий музей ім. Д.Є. Онопрієнка та 7 музеїв на громадських засадах. У цьому році робота Михайлівського районного краєзнавчого музею була спрямована на активізацію діяльності з поповнення фондів новими пам'ятками матеріальної та духовної культури народів України, що проживають на Михайлівщині

Всього музей відвідало 2 917 чоловік. Згідно з календарним планом роботи музею, організовано та проведено ряд масових заходів, а саме: дні відкритих дверей, що були присвячені різним святковим та ювілейним датам - 6; Вахта пам'яті «Живи і пам'ятай»; уроки мужності – 4. Надано 37 індивідуальних консультацій з різних питань історії, природи та культури рідного краю.

Пріоритетним напрямком в роботі з охорони культурної спадщини є охорона і збереження пам'яток археології та пам'яток історії. На державному обліку в районі перебуває 86 пам'яток культурної спадщини, з них - 43 пам'ятки археології, які включають в себе 174 кургани, 43 - пам'ятки історії. Одна пам'ятка археології, курганий могильник кургану «Куляб-могила», занесена до Державного реєстру нерухомих пам'яток України національного значення.

У поточному році проводились косметичні та поточні ремонти на пам'ятках до подій, присвячених 70-й річниці перемоги над нацизмом в Європі, та Дня визволення району від фашистських загарбників за рахунок спонсорських коштів. У 2015 році тривала розпочата в 2013 році відділом культури і туризму робота з встановлення на курганах табличок з зазначенням номеру пам'ятки, діаметру охоронної зони. Ці таблички встановлюються на курганах в присутності землевпорядників сільських, селищних рад та землекористувачів.

5.7. Розвиток житлово-комунального господарства.

Впродовж року вживались заходи щодо покращення фінансового стану підприємств житлово-комунального господарства (приведення тарифів до економічно обґрунтованих, поліпшення розрахунків за спожиті послуги) та поліпшення якості наданих житлово-комунальних послуг.

У 11 підприємствах було проведено коригування тарифів на житлово-комунальні послуги.

У більшості населених пунктів району задовільне забезпечення питною водою.

Враховуючи соціальну значимість водопостачання, за рахунок коштів інвесторів, бюджетів всіх рівнів вдалось вирішити частину проблемних питань комунальної сфери району. Проведені роботи по бурінню та облаштуванню артезіанської свердловини в с. Роздол. Проведено ремонт і відновлено роботу резервної артезіанської свердловини в с. Мар'янівка. Замінено водонапірну вежу в с. Любимівка (77,93 тис. грн), водопідйомні колони на 2-х артезіанських свердловинах в с. Тимошівка. Замінено 1,5 км водогону в с. Смиренівка.

Придбано глибинні насоси та насосне обладнання на загальну суму 878,2 тис. грн., в т. ч.:

Михайлівською селищною радою на суму 556,08 тис. грн.,

Роздольською сільською радою на суму 40,4 тис. грн.,

Любимівською сільською радою на суму 44,276 тис. грн.,

Високівською сільською радою на суму 77,07 тис. грн.,
Мар'янівською сільською радою на суму 18,4 тис. грн.,
Старобогданівською сільською радою на суму 16,2 тис. грн.

Комунальними підприємствами та організаціями, які надають послуги з водопостачання, проведені ремонтні роботи аварійних ділянок водогону, замінено глибинні насоси, запірна арматура на водопровідних мережах, проведені роботи з хлорування водонапірних башт та водопостачальної системи.

6. Поліпшення екологічної ситуації.

Райдержадміністрацією, сільськими, селищними радами вживались заходи щодо покращення екологічної ситуації в районі.

Залишок коштів районного фонду охорони навколишнього природного середовища станом на 01.01.2015 року склав 206,797 тис. грн.

За рахунок залишків коштів районного фонду ОНПС у 2015 році:

- придбані контейнери для збору твердих побутових відходів, у тому числі:

Михайлівською селищною радою на суму 46,0 тис. грн.;

Пришибською селищною радою – 50,7 тис. грн.

- розроблена технічна документація із землеустрою щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості) території об'єкту природно-заповідного фонду «Урочище Старобогданівське» (26 га), який знаходиться на території Старобогданівської сільської ради» - 4,778 тис.грн.

- розроблені проекти землеустрою з організації та встановлення меж територій природно-заповідного фонду ботанічного заказника місцевого значення «Балка Зразкова» та ландшафтного заказника «Тиха заводь» на території Старобогданівської сільської ради – - 48,3тис.грн.

У 2015 році практично не продовжувались роботи по реконструкції каналізаційних споруд у смт. Пришибі. З Державного ФОНПС на виконання вищезазначеного заходу було виділено 2945,739 тис.грн. Проте, у зв'язку із підвищенням цін на послуги, підрядна організація відмовилася виконувати роботи. У 2015 році виконано робіт за рахунок Державного ФОНПС на суму 12,410 тис.грн. та Пришибської селищної ради - 1,6 тис.грн.

7. Наповнення бюджету, оптимізація і контроль бюджетних витрат.

За 11 міс.2015 року фактичні надходження зведеного бюджету склали 48661,3 тис. грн. доходів, або на 56,2% більше, ніж за 11 міс. 2014 року.

До Державного бюджету забезпечено збір у сумі 11955,5 тис.грн., або на 48,8% більше, ніж за 11 міс. 2014 року.

До місцевих бюджетів надійшло 36705,8 тис. грн. доходів, або на 58,7% більше, ніж за 11 міс. 2014 року.

До загального фонду бюджету району надійшло 32937 тис. грн. або 120,8% до планових показників та 153,3% до минулого року. Плановий показник перевиконано на 5,7 млн. грн., минулорічний – на 11,4 млн. грн.

Впродовж 11 міс. 2015 року надходження єдиного соціального внеску склали 40230,8 тис.грн., план виконано на 110,9%. У порівнянні з відповідним періодом минулого року надходження збільшилися на 8,9%.

II. ГОЛОВНА МЕТА ТА ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ Й ЗАХОДИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО ТА КУЛЬТУРНОГО РОЗВИТКУ МИХАЙЛІВСЬКОГО РАЙОНУ НА 2016 РІК

Головною метою на 2016 рік є створення передумов для стійкого соціально-економічного розвитку на основі підвищення конкурентоспроможності економіки району та зростання якості життя жителів Михайлівського району.

З урахуванням мети, регіональна політика в районі буде спрямована на такі пріоритетні завдання економічного і соціального розвитку на 2016 рік:

1. Підвищення рівня конкурентоспроможності економіки регіону.

1.1. Розвиток сучасного агропромислового виробництва та забезпечення продовольчої безпеки.

1.1.1. Розвиток агропромислового виробництва.

Основні завдання та заходи:

забезпечення обсягів виробництва продукції сільського господарства з урахуванням потреб району та можливості реалізації цієї продукції за її межі;

оптимізація структури посівних площ, застосування науково-обґрунтованих сівозмін та підвищення родючості ґрунтів;

збільшення виробництва основних видів продукції тваринництва, шляхом збереження та нарощування поголів'я свиней в сільськогосподарських підприємствах району;

- сприяння реалізації інвестиційних проектів;

- оновлення складної сільськогосподарської техніки за рахунок усіх джерел фінансування.

Очікувані результати:

виробництво валової продукції сільського господарства в обсязі 242,1 млн. грн., або 95,4 % до очікуваного рівня 2015 року (скорочення обсягу пояснюється зменшенням площ посіву озимих культур на 12,7 % до минулого року, через несприятливі погодні умови - посуху в період сівби);

забезпечення валового збору основних сільськогосподарських культур: зерна – 71,8 тис. тонн (73% до рівня 2015 року), олійних культур – 24,8 тис. тонн (100,8 %), у т.ч. соняшнику – 19,8 тис. тонн (100 %); овочів – 12,4 тис. тонн (100 %); плодів та ягід – 2,5 тис. тонн (100%);

виробництво м'яса у живій вазі – 3,8 тис. тонн (100 % до рівня 2015 року), молока – 0,023 тис. тонн (100 %).

1.1.2. Забезпечення продовольчої безпеки та цінової стабільності на споживчому ринку району.

Основні завдання та заходи:

проведення моніторингу та аналізу споживчих цін у межах наданих повноважень з метою попередження їх необґрунтованого підвищення, насамперед, на ринках соціально значущих товарів і послуг;

оперативне відстеження процесів і тенденцій, які набувають розвитку на споживчому ринку;

активізація проведення ярмарків з реалізації сільгосппродукції;

сприяння подальшому розвитку та вдосконаленню інфраструктури торгівлі, ресторанного господарства, відкриттю сучасних об'єктів;

проведення роботи щодо виділення місць для організації фірмових об'єктів торгівлі (кіосків, магазинів тощо) з метою насичення споживчого ринку району продуктами харчування місцевих виробників за прийнятними цінами;

упорядкування несанкціонованої торгівлі шляхом виділення додаткових торговельних майданчиків, місць на ринках для реалізації сільгосппродукції безпосередньо виробниками, населенням.

Очікувані результати:

збільшення обсягу обороту роздрібною торгівлю на 10 %, обсягу реалізованих послуг – на 8 %;

збереження прогнозованої цінової ситуації на ринках соціально важливих товарів та послуг.

1.2. Ефективне використання паливно-енергетичних ресурсів та енергозбереження.

Основні завдання та заходи:

реалізація Програми підвищення енергоефективності Михайлівського району на 2012-2016 роки, затвердженої рішенням районної ради від 02.08.2012 № 6;

залучення інвестицій на розробку та впровадження енергозберігаючих проектів і заходів;

розробка та реалізація місцевих програм спрямованих на підвищення енергоефективності житлового фонду;

упровадження енергоефективних та енергозберігаючих заходів у закладах комунальної власності району;

проведення модернізації об'єктів комунального господарства, у т.ч.: переведення котелень соціальної сфери на використання альтернативних видів палива.

Очікувані результати:

економія паливно-енергетичних ресурсів за рахунок впровадження енергозберігаючих заходів та енергоефективних технологій на підприємствах усіх сфер господарювання.

1.3. Активна інвестиційна політика. Розвиток логістики.

1.3.1. Інвестиційна діяльність.

Основні завдання та заходи щодо залучення капітальних інвестицій:

забезпечення реалізації державної політики у галузях капітального будівництва та житлово-комунального господарства, насамперед, за рахунок:

реалізації ключових інфраструктурних проектів за рахунок залучення і спрямування усіх джерел фінансування, зокрема коштів:

районного бюджету (бюджет розвитку);

обласного бюджету (бюджет розвитку);

державного фонду регіонального розвитку;

інших державних коштів;

сільських, селищних бюджетів;

інших коштів не заборонених законодавством..

Очікувані результати:

освоєння капітальних інвестицій у обсязі 48,8 млн. грн.;

збільшення обсягу інвестицій, залучених в економіку району;

введення в дію 11 км водопровідних мереж (с. Тимошівка –ІІІ черга), мереж каналізації протяжністю 0,5 км;

реконструкція покрівель районного будинку культури та головного корпусу ТМО Михайлівського району;

реконструкція КЗ Михайлівський НВК І-ІІ ст. «дошкільний навчальний заклад-загальноосвітня школа»;

введення в експлуатацію 0,3 тис. м² загальної площі житла.

1.3.2. Розвиток логістики.

Основні завдання та заходи:

виконання робіт з реконструкції, ремонту та утримання автомобільних доріг; проведення:

прозорих конкурсів з перевезення пасажирів на внутрішньорайонних автобусних маршрутах загального користування;

моніторингу стану обслуговування внутрішньо районних автобусних маршрутів загального користування;

комісійних обстежень залізничних переїздів з автобусним рухом та відпрацювання питань щодо усунення недоліків в їх утриманні;

продовження активного розвитку мережі швидкісного Інтернету; розвиток (розгортання) бездротового доступу до мережі Інтернет, насамперед у сільській місцевості.

Очікувані результати:

поліпшення транспортно-експлуатаційного стану автомобільних доріг, підвищення якості і рівня безпеки перевезень;

забезпечення обсягів перевезень автомобільним транспортом вантажів та пасажирів 8,0 тис. тонн та 0,136 млн. чол. відповідно);

збільшення доходів від надання послуг Інтернет-зв'язку на 5 %.

1.4. Сприяння розвитку підприємництва.

Основні завдання та заходи:

забезпечення реалізації районної програми розвитку малого та середнього підприємництва на 2015-2016 роки та розробка районної програми розвитку малого і середнього підприємництва на 2017- 2018 роки;

проведення моніторингу виконання місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування вимог чинного законодавства України з питань державної регуляторної політики;

оптимізація сфери надання адміністративних послуг, моніторинг роботи центрів, розвиток системи надання електронних послуг;

інформаційно-консультативна, ресурсна та освітня підтримка суб'єктів малого та середнього підприємництва, залучення суб'єктів підприємницької діяльності до участі у місцевих, регіональних та міжнародних виставко-ярмаркових заходах;

проведення постійного відкритого діалогу органів влади із суб'єктами господарювання, громадськими організаціями підприємців з усіх питань, що стримують розвиток підприємницької діяльності.

Очікувані результати:

зростання кількості фізичних осіб – підприємців на 1,7 % (610 од.), збереження кількості фермерських господарств на рівні 2014 року (63 од.), зростання середньомісячної заробітної плати найманих працівників малих підприємств на 3 % (до 2177,8 грн.) та працівників середніх підприємств на 4 % (до 2402,6 грн.).

2. Підвищення якості життя населення.

2.1. Сприяння ефективній зайнятості та зростанню доходів населення.

Основні завдання та заходи:

моніторинг у сфері зайнятості та оплати праці;

сприяння збереженню існуючих та створенню нових робочих місць з належними умовами та гідною оплатою праці в усіх сферах економічної діяльності;

організація професійної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації з урахуванням потреб ринку праці та замовлень роботодавців;

активізація профорієнтаційної роботи у напрямку інформування та мотивації широких верств населення до професійного росту, розвитку вмінь, компетенції та кваліфікації; забезпечення соціального захисту та сприяння поверненню до продуктивної зайнятості безробітних громадян, в тому числі вимушених переселенців і демобілізованих військово-службовців – учасників антитерористичної операції;

моніторинг показників заробітної плати та здійснення контролю за додержанням законодавства про працю в частині мінімальних державних гарантій (в оплаті праці, встановлених законодавством, Генеральною та галузевими угодами).

Очікувані результати:

стабілізація ситуації на ринку праці району;
скорочення обсягів нелегальної зайнятості та заробітної плати;
підвищення рівня середньої заробітної плати по району не менше ніж на 4,7 % до попереднього року.

2.2. Посилення адресного характеру надання допомоги соціально незахищеним категоріям громадян.

Основні завдання та заходи:

забезпечення своєчасного та в повному обсязі надання населенню всіх видів державної допомоги, субсидій та пільг згідно з чинним законодавством;

підтримка в актуальному стані Єдиного державного автоматизованого реєстру осіб, які мають право на пільги;

забезпечення реформування системи надання державних соціальних допомог, передусім, житлових субсидій;

створення умов щодо реалізації прав і задоволення потреб осіб з обмеженими фізичними можливостями нарівні з іншими громадянами, поліпшення умов їх життєдіяльності;

організація оздоровлення та відпочинку дітей, насамперед, дітей пільгових категорій, які потребують особливої соціальної уваги та підтримки;

реалізація комплексу заходів, спрямованих на вирішення проблемних питань та забезпечення соціальної підтримки учасників АТО та вимушених переселенців зі східних областей та Автономної республіки Крим;

розвиток партнерських стосунків із громадськими організаціями ветеранів, інвалідів та іншими організаціями (об'єднаннями) громадян, сприяння розвитку волонтерського руху.

Очікувані результати:

удосконалення надання якісних і доступних соціальних послуг, забезпечення державних соціальних гарантій та регіональних форм адресної підтримки ветеранів війни, інвалідів та окремих категорій громадян;

забезпечення учасників АТО послугами з психологічної, професійної реабілітації, санаторно-курортного лікування та інших видів соціальних послуг;

охоплення оздоровленням та відпочинком не менше 70 % дітей шкільного віку, у т.ч. 100% дітей пільгових категорій.

2.3. Підвищення якості і доступності медичної допомоги.

Основні завдання та заходи:

покращання матеріально-технічної бази лікувальних закладів, у т.ч. виконання проекту «Покрівля головного корпусу Територіального медичного об'єднання Михайлівського району, провул. Лікарняний, 3 в смт. Михайлівка, Михайлівського району, Запорізької області. Реконструкція з утепленням» - 533,163 тис. грн.;

розвиток сучасної системи надання медичної допомоги дітям і матерям, спрямованої на зниження показника малюкової та материнської смертності;

подальший розвиток інституту сімейних лікарів;

зміцнення кадрового потенціалу закладів охорони здоров'я шляхом своєчасного підвищення кваліфікаційного рівня працівників, проведення роботи серед студентів щодо залучення їх до роботи в закладах охорони здоров'я;

продовження системної роботи щодо профілактики та лікування соціально небезпечних хвороб, проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи серед населення щодо здорового способу життя.

Очікувані результати:

підвищення якості та доступності медичної допомоги населенню;

зниження:

- рівня материнської смертності;
- показника перинатальної та ранньої неонатальної смертності;
- темпів розповсюдження та смертності від ускладнень серцево-судинних, судинно-мозкових захворювань, онкологічних та соціально-небезпечних хвороб.

2.4. Забезпечення доступності до якісної освіти.

Основні завдання та заходи:

покращання матеріально-технічної бази освітніх закладів, у т. ч. виконання проекту «КЗ «Михайлівський навчально-виховний комплекс I-II ступенів «дошкільний навчальний заклад-загальноосвітня школа» - реконструкція»;

виконання завдань, передбачених Стратегією національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016-2020 роки, затвердженою Указом Президента України від 13.10.2015 № 580/2015;

збереження мережі позашкільних закладів та мережі гуртків, секцій, клубів для дітей, у т.ч. й осіб з особливими потребами;

залучення вчителів до роботи «Школи сучасних знань»;

впровадження системи онлайн-навчання за допомогою розвитку технологічної інфраструктури мережі Інтернет та ІТ-технологій;

підвищення кваліфікації вчителів за напрямом «Інформаційно-комунікаційні технології».

Очікувані результати:

оптимізація мережі навчальних закладів, поліпшення якості освіти;

охоплення позашкільною освітою не менше 70 % дітей шкільного віку;

охоплення перенавчанням на курсах та спецкурсах близько 80 вчителів, забезпечення перепідготовки вчителів-фахівців з інформатики в кількості 3 осіб.

2.5. Підтримка сімей, дітей та молоді, розвиток фізичної культури.

Основні завдання та заходи:

формування в молодіжному середовищі здорового способу життя, здійснення заходів з патріотичного виховання;

виконання заходів Цільової програми розвитку фізичної культури та спорту у Михайлівському районі на 2012-2016 роки (рішення районної ради від 15.12.2011 № 3).

Очікувані результати:

забезпечення права на сімейне виховання не менш, ніж 94 % дітей, із загальної кількості дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;

забезпечення тимчасовим житлом у соціальному гуртожитку дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;

залучення до участі у творчих, інтелектуальних та культурно-масових заходах не менше 25 % молоді;

охоплення заняттями фізичною культурою та спортом до 15 % загальної кількості населення району.

2.6. Розвиток культури та туризму.

Основні завдання та заходи:

проведення на належному організаційному та творчому рівні культурно-мистецьких заходів усіх рівнів;

створення умов для задоволення культурних потреб населення, його широкого доступу до культурно-мистецьких надбань, надання якісної мистецької освіти;

розвиток бібліотечної справи та забезпечення належного функціонування музейних закладів;

забезпечення належного рівня збереження та використання об'єктів національно-культурної спадщини району, оновлення та доповнення експозицій новими матеріалами, проведення реекспозицій в музеях району;

проведення реконструкції об'єктів культури, зокрема:

- реконструкція з утепленням покрівлі районного будинку культури;

забезпечення стабільності у сфері міжнаціональних відносин, толерантності у міжконфесійних стосунках, злагоди у національно-культурному житті.

Очікувані результати:

збереження існуючої мережі закладів культури, пам'яток культурної спадщини на рівні 100 %;

підвищення якості обслуговування відвідувачів у закладах культури;

підвищення інформаційних можливостей бібліотек та розвиток музейної мережі;

зміцнення взаєморозуміння і терпимості між релігійними організаціями різних віросповідань.

2.7. Розвиток житлово-комунального господарства.

Основні завдання та заходи:

забезпечення населення району якісними житлово-комунальними послугами у необхідних обсягах, у т.ч. шляхом:

будівництва, реконструкції, модернізації та капітального ремонту систем водопостачання та водовідведення;

виконання заходів Програми реформування та розвитку житлово-комунального господарства Михайлівського району на 2011-2016 роки (рішення районної ради від 15.12.2011 №7);

реалізація заходів Програми «Питна вода Михайлівського району на 2011-2016 роки» (рішення районної ради від 31.05.2012 №10);

реалізація заходів Програми поводження з твердими побутовими відходами на 2014-2018 роки» (рішення районної ради від 23.01.2014 №19);

створення системи ефективного управління житловим фондом;

благоустрій та приведення в належний санітарний стан територій населених пунктів області.

Очікувані результати:

створення об'єднань співвласників багатоквартирних будинків;

поліпшення технічного стану житлових будинків та комунальної інфраструктури, якості надання житлово-комунальних послуг;

зниження собівартості послуг та скорочення сумарних енерговитрат;

підвищення рівня оплати за надані житлово-комунальні послуги.

2.8. Створення умов для поліпшення стану довкілля.

Основні завдання та заходи:

залучення коштів на виконання природоохоронних заходів за рахунок коштів районного, обласного та державного фондів охорони навколишнього природного середовища щодо ;

реалізація заходів, спрямованих на розв'язання найбільш гострих екологічних проблем, у тому числі:

завершення робіт на об'єкті «Каналізаційні очисні споруди смт. Пришиб Михайлівського району Запорізької області. Реконструкція»;

розробка проектів землеустрою по територіях та об'єктах природно-заповідного фонду; створення нових та розширення існуючих територій та об'єктів природно-заповідного фонду на території району;

формування екологічної культури мешканців району шляхом проведення масових екологічних заходів, спрямованих на залучення мешканців району до вирішення питань охорони довкілля;

створення умов та розробка механізмів залучення громадських організацій і об'єднань до процесів прийняття рішень, які впливають на довкілля.

Очікувані результати:

зниження темпів зростання забруднення навколишнього природного середовища та його негативного впливу на здоров'я мешканців району;

реалізація заходів, спрямованих на розв'язання найбільш гострих екологічних проблем.

3. Ефективне управління у сфері регіонального розвитку.

3.1. Наповнення бюджету, оптимізація і контроль бюджетних витрат.

Основні завдання та заходи:

підвищення ефективності адміністрування податків, посилення фінансової дисципліни з боку платників податків, у тому числі шляхом:

забезпечення контролю за надходженнями до бюджету податків і зборів;

організації роботи по залученню до бюджету додаткових коштів (зокрема, збільшення надходжень плати за землю за рахунок організації перегляду договорів оренди земель; розширення бази надходжень податку на доходи фізичних осіб, насамперед, шляхом проведення роботи з керівниками суб'єктів господарювання щодо легалізації робочих місць, підвищення заробітної плати працівникам тощо);

забезпечення:

планування надходжень місцевих бюджетів на основі прогнозних макропоказників економічного і соціального розвитку району та фактичного рівня надходжень поточного і попередніх років;

першочергового направлення коштів на фінансування оплати праці та інших захищених статей видатків при збалансованому підході до фінансування інших видатків;

здійснення всіх передбачених законодавством заходів впливу щодо суб'єктів господарювання – боржників зі сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та внеску на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування.

Очікувані результати:

збільшення надходжень податків, зборів та інших обов'язкових платежів до зведеного бюджету району, обрахованих відповідно до норм чинних Податкового і Бюджетного кодексів України.

3.2. Створення умов для розвитку громадянського суспільства. Забезпечення законності, прав, свобод та інтересів громадян.

Забезпечення взаємодії між органами виконавчої влади району та інституціями громадянського суспільства, у тому числі шляхом:

проведення структурними підрозділами райдержадміністрації консультацій з громадськістю, сприяння поширенню в районі меценатства та волонтерського руху;

сприяння діяльності центрів допомоги учасників АТО;

проведення інформаційно-просвітницьких заходів щодо підвищення патріотичної свідомості населення, престижу Збройних Сил України, Національної Гвардії, Державної прикордонної служби України, волонтерського руху;

забезпечення стабільної соціально-економічної та суспільно-політичної ситуації в районі, недопущення терористичних проявів та забезпечення безпеки населення;

проведення в районі заходів, спрямованих на виконання завдань з територіальної оборони, зокрема забезпечення належного функціонування військових підрозділів територіальної оборони.

підвищення ефективності заходів щодо профілактики правопорушень, запобігання корупційним правопорушенням, посилення протидії криміналізації економіки та злочинності.

Очікувані результати:

забезпечення повноцінної взаємодії по лінії «влада-громадськість», посилення прозорості та відкритості у діяльності влади, сприяння проведенню громадського контролю за діяльністю органів виконавчої влади в області;

забезпечення громадського порядку і безпеки громадян, зменшення кількості скоєних правопорушень в районі.

Перший заступник голови
районної державної адміністрації

Л.Г. Калужська